

CON SẼ VỀ

Lê Khanh

Hắn đứng đấy, trầm ngâm dưới tàng cây cổ thụ lớn nhất làng. Trên cây treo lủng lẳng mấy ông bình vôi người ta treo để thờ thần. Tay hắn mân mê tờ báo mới mượn lại của người anh vợ. Hắn không đọc được chữ Việt. Hắn nhìn chăm chăm vào bức ảnh đăng trên tờ báo, bức ảnh một chú lính Mỹ, mái tóc bù xù ép dưới chiếc mũ lính không quân, bao lấy khuôn mặt non choẹt của chàng trai chừng hai mươi tuổi. Đôi mắt hơi nheo lại, hai ngón tay chụm vào nhau nâng niu điều thuốc lá đậu trên đôi môi non nớt.

Bức ảnh có một kỳ lực thu hút hắn. Còn ai vào đây nữa. Đó chính là bức ảnh của Roger Smith hai mươi lăm năm về trước, mặc đồng phục không quân, trên tay lập lòe điều thuốc lá cho ra vẻ bụi đời. Hắn còn nhớ đó là buổi hắn mới tốt nghiệp mãn khóa truyền tin và về thăm nhà. Bố hắn kéo hắn ra trước cửa nhà chụp một bức ảnh kỷ niệm ngày đăng khoa của cậu trai cung.

Bức ảnh được đăng trên các báo Mỹ Việt, chứng tỏ gia đình hắn, và tổ quốc thân yêu của hắn vẫn đang tìm kiếm hắn, một quân nhân Mỹ được coi là mất tích trong cuộc chiến Việt Nam. Bức ảnh đăng trên một tờ báo Việt, với hàng tit lớn phụ đề Anh ngữ: "Roger Smith, mất tích ngày ...tháng.. năm tại Việt Nam xin liên lạc gia đình. Ai biết xin cho tin tức, sẽ hậu tạ".

Màng lệ mỏng, từ lúc nào kéo mây trên mắt hắn, đã chớp xuống hai giọt nóng trên đôi má rám mùa mưa nắng của đồng ruộng Việt nam.

Hôm qua anh vợ hắn, anh Trí, hót hái ôm tờ báo từ đình làng về. Anh cuống cuống gọi vợ anh, chị Nuôi, em ruột anh, chú Tín, và cả vợ hắn, cái Tâm, vào gian nhà giữa. Cả bọn xúm vào xem bức ảnh một quân nhân Mỹ bị mất tích đăng ở trang đầu. Chú lính Mỹ còn rất trẻ, trạc hai mươi tuổi, tay cầm mẫu thuốc lá, đứng tựa gốc cây đào trước cửa nhà, đã là đề tài bàn cãi sôi nổi của gia đình vợ hắn. Anh Trí khoát tay gọi hắn: "Chú Rô ơi, vào đây cho xem cái này."

Trong khi hắn chăm chú nhìn vào bức ảnh của mình, cả nhà vợ hắn theo dõi quan sát xem phản ứng của hắn ra sao. Cuối cùng, anh Trí hỏi hắn: "Chú Rô nghĩ thế nào? Phải chính ảnh chú ngày trước không?" Hắn đưa trả người anh tờ báo, chậm rãi nói: "Đúng là ảnh chụp hồi em 19 tuổi, chụp ở nhà lúc vừa mãn khóa huấn luyện."

Chị Nuôi ngắt lời: "Sao họ lại biết chú ở đây nhỉ". Anh Trí trả lời: "Thì họ đoán phỏng vậy thôi. Mà tờ báo này in ra cho cả nước chứ riêng gì mình. Biết bao nhiêu người Mỹ cũng mất tích, đâu phải chú Rô là người duy nhất".

Hắn mượn tờ báo, rút lui khỏi vụ bàn cãi. Hắn biết họ đang bàn tán có nên giúp hắn trở về quê hương hắn, một vùng đất thân yêu hắn đã rời bỏ lâu ngày, vùng đất mà họ đã có thời cho là thù nghịch.

Hắn bước ra khỏi căn phòng, ngồi thụp xuống gốc cây, ôm đầu thổn thức. Những mảnh đời vụn vỡ từ trong ký ức bỗng hiện ra, chấp lại với nhau, đưa hắn trở về những tháng ngày thân tiên của tuổi thanh xuân.

Căn nhà sơn màu xám nhạt. Hai gốc đào trồng bên vệ đường nở những cánh hoa màu hồng nhạt. Trước sân nhà có một dãy hoa hồng Jackson&Perkins mà cha hắn nhiều công vun sỏi. Bốn bụi thông xanh hình nón, dăm cây rhody màu đỏ, màu vàng trở bông rực rỡ mỗi độ xuân về. Sau nhà là cái deck bọc vòng quanh, trên có mái. Một dãy các chậu hoa treo đủ màu sắc sở do mẹ hắn trồng vào mỗi năm vào mùa hè.

Những ngày nắng đẹp, cả gia đình thường ăn cơm chiều ở deck. Chiếc bàn kiếng luôn luôn có bình hoa pha lê mà mẹ cắm vào đó đủ loại hoa có sẵn trong vườn nhà. Hắn nhớ đến căn bếp ấm áp trong đó gia đình tụ họp ăn sáng. Mẹ hay làm pancake mềm nóng, rưới maple syrup vào thật là tuyệt. Vào những sáng cuối tuần, mẹ chiên trứng, sausage để ăn với biscuit thơm mềm trong màu sauce vàng nhạt. Hắn nhớ những sợi spaghetti vàng óng được trải lên bằng một lớp sauce có thịt bò băm trộn với cà chua và gia vị của một thứ recipe chỉ một mình mẹ có. Hắn nhớ những buổi hắn và em gái hắn, Janine, vò mẹ cho tiền order một cái pizza đầy ắp xúc xích, thịt băm, jambon và phó mát.

Hắn còn nhớ một lần tại trường trung học, hắn đã phá kỷ lục ăn thi "fish and chip" với một tên bạn nổi tiếng ăn khỏe, hắn đã lên lấy tất cả mười lần, tổng cộng mười đĩa trong buổi ăn thi ấy. Tối hôm đó, hắn bị một trận đau bụng khôn khổ. Hắn nhớ những cái Big-Mac thật bự ăn với khoai tây chiên chấm ketchup.

Hắn cũng không thể nào quên được những buổi gia đình sum họp vào dịp lễ Tạ Ơn hay Giáng Sinh, căn nhà ấm cúng bày nhiều thức ăn ngon, đầy quà tặng cùng tiếng nói cười vang vui vẻ.

Căn nhà thân yêu đó, nơi Roger đã sinh ra, lớn lên, hưởng một đời niên thiếu tràn ngập tình yêu của bố mẹ. Cuộc sống gia đình êm ấm trở nên nhàm chán đã làm cậu trai 18 tuổi muốn dứt áo ra đi trong mộng hải hồ, kiếm tìm kinh nghiệm chiến tranh ở miền đất Á Châu xa lạ. Sau khi học xong trung học, hắn học thêm về vô tuyến truyền tin. Hắn ghi tên tình nguyện vào quân đội Hoa Kỳ rồi đã được thỏa mộng đi "NAM." Buổi chia tay với cô bạn gái thân thiết từ thưở học lớp mười, Roger đã ôm lấy Sandra trong vòng tay với nụ hôn từ biệt trĩu nặng nỗi ngậm ngùi. Đôi mắt xanh của cô bé đầy ắp lệ và mộng hải hồ của chàng trai vừa lớn Roger chưa gì đã vương khói biệt ly.

Hắn nhìn lên khoảng trời xanh, nắng gắt lan tràn thừa thãi trên đồng cỏ. Khí hậu nhiệt đới ở đây có nhiều nắng hơn mưa. Những cơn mưa rào đổ xuống thật phũ phàng, như cơn giông đã ập tới đời lính ngậm ngùi của hắn.

Làng này được đặt tên là làng Gióng, vì là nơi Thánh Gióng sinh ra. Theo lời chị Nuôi kể, Phù Đổng Thiên Vương sinh ra đã ba tuổi mà không biết nói. Khi giặc Ân tới xâm chiếm nước Nam, Phù Đổng Thiên Vương vươn vai cao sáu thước, cưỡi ngựa sắt đánh tan giặc Ân rồi bay về trời. Vì thế dân chúng làng này lập một cái đền thờ Đức Thánh Gióng, nghe nói ngài rất linh thiêng. Mẹ vợ và vợ hắn đến đây cầu nguyện tới ngày.

Ở quê hương hắn, tiểu bang Washington, mưa đều quanh năm, nên cây cỏ xanh tươi, do đó tiểu bang được mệnh danh là tiểu bang xanh. Nơi đó hắn đã sống suốt buổi thiếu thời với cuộc sống vật chất đầy đủ và tình yêu thương đầm ấm của gia đình. Và nơi đây, trong ngôi làng hẻo lánh của miền Bắc Việt cô liêu này, hắn đã lập gia đình, đã sống những năm quan trọng nhất của tuổi trưởng thành, giữa những người không cùng màu da, huyết thống và tiếng nói.

Hắn không bao giờ quên được cái ngày định mệnh đó. Đó là một buổi chiều hè nanég gắt vào năm 1972, chiếc máy bay B 52 mà hắn cùng phi hành đoàn bay ra vùng này để bỏ bom bị lính Cộng sản Bắc Việt bắn rơi. Hắn nhảy dù ra ngoài, nhưng dù bị vướng vào cây. Chân trái hắn bị thương, khiến hắn không chạy được khi dân làng ủa ra bắt. Người ta không nộp hắn cho chính quyền mà giữ hắn lại, chữa lành vết thương và cho hắn nướng nấu ở làng này.

Gia đình anh Trí đã cứu mang hắn. Hắn đã gặp Tâm, em gái Trí trong một buổi đi gặt lúa chung. Tâm hiền lành dịu dàng như một con cừu nhỏ, đôi mắt đen sáng, nụ cười e ấp. Đặc biệt nàng có bộ tóc dài đến lưng, màu tóc đen như mun. Tâm và hắn được phép cưới nhau với sự đồng ý của cha mẹ nàng và sự giúp đỡ tổ chức của anh chị Trí. Ngày cưới, hắn nắm tay Tâm, bàn tay mềm nhưng hơi khô vì công việc đồng áng. Hắn ôm chặt lấy Tâm, hôn lên môi Tâm khiến nàng bẽn lẽn quay mặt đi trong khi cả họ cười rộ lên thích thú.

Suối tóc mun dài của Tâm, trong suốt những ngày tháng hôn nhân, đã là nguồn an ủi để hắn úp mặt vào đó trong những phút quay quắt nhớ về dĩ vãng, nhớ về quê hương xa vắng. Hắn một mình ôm trái tim đau, nỗi đau biệt xứ:

Tim thất quân, đất người buồn tê tái
Quê hương ơi, mộng đẹp vỡ tan tành.
Ấu thơ rơi buôiø chìm bằng gãy cánh,
Tóc mun em trùm lấp nẻo tương lai.

Nhiều lần hắn nghĩ đến những chiến hữu trong chiếc máy bay định mệnh đó, liệu có ai sống sót không để được gọi là MIA (Missing In Action) như hắn. Ngày hắn mới đến đây, mỗi lần thấy người ta mở nắp chum tương, mùi thum thum bay ra là hắn bỏ chạy. Giờ đây, hắn đã quen với vị cà dầm tương, cá mắm kho, rau cải mướp cắt trong vườn luộc chấm tương. Đôi khi hắn theo gia đình vợ đi bắt cá, lưới tôm ở sông. Cá rô còn giấy đánh đập, đánh vẩy lên chiền ròn, chấm nước mắm ớt ăn quên chết. Hắn ăn nhiều đậu phụ để có chất protein, vì ở đây thịt là món xa xỉ, chỉ khi có khách hay lễ lạc, người ta mới mổ gà, mổ lợn để đãi. Hắn không quên khi mới làm quen với dân làng, hắn tưởng các bà các cô có hàm răng nhuộm đen sì là vì họ hóa trang. Về sau hắn mới biết đó là tục lệ xưa phụ nữ nhuộm răng ăn trầu vẫn còn tồn tại.

Hắn nghĩ tới con gái hắn, con Hương "lai", dân làng tặng cho nó cái tính từ ấy vì nó mang hai dòng máu. Con bé đã mười tám tuổi. Nó vẫn giữ hàm răng trắng nguyên thủy. Tóc nó để dài xuống lưng như mẹ nó, nhưng tóc màu hung nâu, dợn sóng. Đôi mắt nó phảng phất màu xanh huyền bí với làn mi cong vút; sống mũi cao và thẳng, đôi môi mộng đỏ khêu gợi làm hắn nhớ đến tài tử Sandra Dee thưở nào. Hắn không

hiếu cái phần tể bào nó thừa hưởng từ hấn có ảnh hưởng gì đến cách suy tưởng và tình cảm của nó không, nhưng là cha nó, hấn biết nó là đứa con gái thông minh, dạn dĩ hơn bất cứ đứa con gái Việt nào ở làng này.

Nó có cá tính mạnh, muốn gì là làm cho bằng được. Nó ít thẹn thò e lệ trước những đứa trai làng tỏ ra ngưỡng mộ nhan sắc nó. Nó thích theo bố đi làm đồng, rẫy cỏ, lừa trâu đi cày bừa, hay cuốc đất trồng ngô khoai. Cha con nó đối thoại với nhau toàn bằng cái ngôn ngữ nơi chôn nhau cắt rốn của nó. Tội nghiệp, con bé không hề biết nó còn có một mớ họ hàng bên nội ở bên kia bờ đại dương. Con bé chưa để ý tới cậu trai nào trong làng, và trong thâm tâm hấn, hấn chưa hề có ý lựa chọn người bạn đời cho nó ở cái làng này.

Hấn đã nhiều khi tự hỏi tại sao hấn đã có thể sống hơn hai mươi năm ở miền đất tịch liêu này. Gia đình hấn ở chung với gia đình anh Trí, gia đình bố mẹ vợ trong căn nhà vách đất mái lá này. Hấn và vợ hấn sẽ mãi mãi nằm trên chiếc giường gỗ này, sẽ chết ở căn nhà này, như cha mẹ vợ hấn sẽ chết, như vợ chồng anh Trí sẽ chết. Nghĩa địa sẽ có thêm những ngôi mộ mới của những cư dân trung thành sống chết với ngôi làng sau khi đã sống trọn một cuộc đời tẻ nhạt như nước ốc luộc mà vợ hấn thường dành để nấu bún ốc. Hấn vẫn ngồi bất động. Kỷ niệm xưa ủa về, đem hấn ra khỏi xóm làng Việt Nam này. Hấn, Roger Smith đang trở về sống lại những tháng ngày Washington yêu dấu. Những tháng tư xanh ướt vì April showers, những mùa hè rạng rỡ trên đỉnh núi tuyết vạn niên Rainier, chợ lộ thiên Pike Place, Seattle Center, và, kìa, căn nhà thân yêu màu xám nhạt, với hoa đào chớm nụ, với giàn hồng cười trong nắng, những bông rhody rực rỡ, hình bóng mẹ bên giò Fushia màu tím thắm. Hấn thấy tim rung rung trong một niềm thương nhớ mênh mông. Tiếng mẹ thì thầm êm ái vọng tới từ bên kia Thái Bình Dương: "Dear son, we are waiting for you. We love you." Hấn thì thào: "Mom and Dad, I love you too. I miss you. I will come back home some day."

Hấn chùi nước mắt đứng dậy, lầm lũi theo con đường làng nhỏ hẹp trở về căn nhà Việt nam vách đất mái tranh trong đó vợ hấn đang lui cui bên bếp lửa nấu rau, vo gạo cho bữa cơm chiều. Một bữa cơm như bao nhiêu bữa khác. Cũng rau cải luộc chấm tương, tí cá kho mặn, vài con tôm đồng đỏ quạch. Khói củi bay lên, tan loãng trên không trung, chắc chẳng bao giờ bay tới được tới nơi mà gia đình máu huyết của hấn đang chờ đợi hấn. Hấn lầm bầm: "Mai sẽ hỏi anh Trí xem sao."